

Com treballem interdisciplinàriament els continguts i les competències bàsiques?

Per començar algunes idees i conceptes ...

COMPETÈNCIA

- *En un article de la revista Aula trobem dues definicions que ens aproximen al concepte de competència*

[...] De acuerdo con el proyecto DeSeCo de la OCDE (2002)

Una **competencia** es la capacidad para responder a las exigencias individuales o sociales o para realizar una actividad o una tarea [...] Cada competencia responde a una combinación de habilidades prácticas y cognitivas interrelacionadas, conocimientos, motivación, valores, actitudes, emociones y otros elementos sociales y de comportamientos que pueden ser movilizados conjuntamente para actuar de manera eficaz.

[...] De la Comisión Europea (2004)

Se considera que el término "**competencia**" se refiere a una combinación de destrezas, conocimientos, aptitudes y actitudes, y a la inclusión de la disposición para aprender, además del saber cómo. [...] Las competencias clave representan un paquete multifuncional y transversal de conocimientos, destrezas y actitudes que todos los individuos necesitan para su realización y desarrollo personal, inclusión y empleo.

Coll, C (2007): "Las competencias en la educación escolar". Aula de Innovación educativa. Num. 161 pp.34-39

- *L'actual decret de l'ESO, defineix competència en l'article 7 en els termes següents ...*

S'entén per **competència** la capacitat d'**utilitzar** els **coneixements** i **habilitats**, de manera **transversal** i **interactiva**, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment tenint en compte la dimensió social de cada situació.

DECRET 143/2007, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'ESO

INTERDISCIPLINARIETAT

- *Troblem a l'enciclopèdia ... el significat del mot*

Interdisciplinar: relatiu a diferents disciplines o matèria d'estudi alhora (branques del coneixement)

- *En l'article 8 de l'actual decret de l'ESO, trobem ...*

Les competències bàsiques es desenvoluparan en les diferents matèries i amb activitats de diferents graus de complexitat que comportin connexions entre continguts **intradisciplinaris** o de la pròpia matèria i **interdisciplinaris** o de les diverses matèries, i s'integraran les diferents experiències i aprenentatges dels alumnes.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES ESO

- *L'annex 1 de l'actual decret de l'ESO diu ...*

La finalitat de l'educació [...]. A més de desenvolupar els **coneixements**, **capacitats**, **habilitats** i **actituds** (el saber, saber fer, saber ser i saber estar) necessaris, els nois i les noies han d'aprendre a **mobilitzar** tots aquests recursos personals (saber actuar) per assolir la realització personal i esdevenir així persones responsables, autònomes i integrades socialment, per exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i ser capaços d'adaptar-se a noves situacions i de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

La necessitat de plantejar com a finalitat educativa la millora de les capacitats de les persones per poder actuar adequadament i amb eficàcia fa que sigui imprescindible centrar el currículum en les competències bàsiques per aconseguir, en primer lloc, **integrar els diferents aprenentatges** tot impulsant la **transversalitat** dels coneixements. En segon lloc, centrar-se en les competències afavoreix que l'alumnat **integri els seus aprenentatges**, posant en relació els distints tipus de continguts i **utilitzant-los** de manera efectiva en **diferents situacions i contextos**.

Com treballem interdisciplinàriament els continguts i les competències bàsiques?

[...] Per a l'educació obligatòria, s'identifiquen com a competències bàsiques les vuit competències següents:

- Competències **transversals**:

Les competències **comunicatives**: 1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual
2. Competències artística i cultural

Les competències **metodològiques**: 3. Tractament de la informació i competència digital
4. Competència matemàtica

Les competències **personals**: 5. Competència d'aprendre a aprendre
6. Competència d'autonomia i iniciativa personal

- Competències **específiques** centrades en

Les de **convivre i habitar el món**: 7. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
8. Competència social i ciutadana

[...] les àrees curriculars han de tenir en compte el desenvolupament **integral** de totes les competències bàsiques i, en conseqüència, caldrà que des de totes les àrees es tinguin en compte les competències comunicatives, les metodològiques, les personals i, de les específiques, aquells aspectes peculiars que es relacionen amb la pròpia disciplina.

[...] Per avançar en l'assoliment de les competències bàsiques és fonamental emmarcar els processos d'ensenyament i d'aprenentatge entorn als quatre eixos següents:

Aprendre a **ser i actuar** de manera autònoma.

Aprendre a **pensar i comunicar**.

Aprendre a **descobrir i tenir iniciativa**.

Aprendre a **convivre i habitar el món**.

LA INTERDISCIPLINÀRIETAT I LA INTRADISCIPLINARITAT EN EL CURRÍCULUM DE TECNOLOGIA

▪ *El primer i l'últim objectius de la matèria de Tecnologies diu ...*

1. Concebre la tecnologia com un **conjunt** de coneixements operatius de **diferents àrees del coneixement** destinats a cobrir determinades necessitats de les persones individualment o col·lectiva.

9. Valorar de forma crítica els **avenços tecnològics**, la seva influència en el medi ambient, la salut i el benestar individual i col·lectiu i en la societat en **general**.

▪ *El currículum ens diu que els continguts de la matèria de Tecnologies ...*

[...] té **l·ligams** amb els continguts de les matèries de Ciències de la naturalesa, Ciències socials, geografia i història i Educació visual i plàstica, ja que s'hi treballen continguts comuns que afecten les relacions entre ciència, tecnologia i societat; i també amb les matèries instrumentals com les llengües i les matemàtiques.

[...] La **connexió** entre continguts de matèries diverses mostra les diferents maneres de tractar una mateixa situació i dóna un sentit més ampli als conceptes i n'afavoreix la comprensió. De la mateixa manera, els continguts que en una matèria es presenten com a instrument, trobaran en una altra els contextos adequats que els donaran sentit. Les connexions poden establir-se **amb naturalitat** en situacions de **relació amb l'entorn i la vida diària** ...

▪ *També trobem l'enfoc que ha de tenir l'activitat tecnològica ...*

[...] un enfocament **integrat** dels distints elements que intervenen [...] Aquest enfocament permet a la matèria de tecnologies abordar la significació del coneixement que també s'imparteix en altres matèries.

[...] l'adquisició de la competència d'aprendre a aprendre es contribueix per mitjà del desenvolupament d'**estratègies de resolució de problemes** tecnològics, especialment per mitjà de l'obtenció, anàlisi i selecció d'informació útil per abordar un **projecte**.